

35. PROČ POKŘTÍT SVÉ DÍTĚ?

Co je to křest?

- Křest je:
 - jedna ze sedmi svátostí ustanovených Ježíšem Kristem;
 - pramen celého křesťanského života;
 - dveře, které otvírají přístup k ostatním svátostem;
 - základ společenství mezi všemi křesťany.
- Základní obřad křtu spočívá v ponoření kandidáta do vody nebo ve vylití vody na hlavu, zatímco se vzývá Nejsvětější Trojice, neboli Otec a Syn a Duch Svatý.

Jaké námítky jsou vznášeny proti křtu dětí?

Jsou vznášeny různé námítky, pokud jde o křest dětí, ale ne pouze ode dneška. Tyto námítky jsou výtečně shrnuty v Instrukci o křtu dětí od Kongregace pro nauku víry:

- „Mnozí rodiče prožívají úzkost, když vidí, jak jejich děti opouštějí víru a svátostnou praxi navzdory křesťanské výchově, kterou se jim snažili dát, a někteří pastýři duší se ptají, zda by neměli být náročnější dříve, než pokřtí děti. Někteří mají za to, že by se měla dávat přednost odložení křtu až na konec nějakého katechumenátu delšího nebo kratšího trvání; jiní naopak žádají, aby byla zrevidována nauka o nutnosti křtu - alespoň pokud se týká dětí – a jsou příznivci toho, aby slavení křtu bylo odloženo na věk, kdy bude možný osobní závazek, nebo přímo až na práh dospělosti" (2).
- „Křest by nebyl vhodný v dnešní pluralistické společnosti, charakterizované nestálostí hodnot a ideologickými konflikty. V situaci

takového druhu, říkají, by bylo vhodné odložit křest, dokud by osoba kandidáta nebyla dostatečně zralá" (23).

- Křest dětí „...tak vyplývá z pastorační misionářské rozlety, která se více stará o posloužení svátosti, než o to, aby vzbuzovala víru a podporovala evangelní úsilí. Když by se toto ujalo [nekřest dětí, pozn.], církve by ustoupila pokušení počtu a „instituce“; nevzbuzovala by udržování „magického pojetí“ svátostí, zatímco její opravdový úkol by byl, aby se věnovala misijní činnosti, aby nechala dozrávat víru křesťanů, aby podporovala jejich svobodné a vědomé nasazení se, a tak připouštěla etapy ve své svátostné pastorační" (25).

Jaké jsou motivy ve prospěch křtu dětí?

- Jsou mnohonásobné důvody, které i dnes ospravedlňují praxi křtít děti. Takové důvody:
 - musí být uvažovány ne izolovaně, ale doplňujícím způsobem jednoho vůči druhému. Takovým způsobem jako kamínky v mozaice nabízejí zdůvodnění vyslovené v nauce církve a v praxi církve;
 - jeví se vnitřně propojené, jak v hluboké shodě se základním obsahem křesťanské víry, tak se základními hodnotami lidské osoby.
- Hlavní důvody jsou:
 - starobylá praxe církve;
 - zdarma daná Boží iniciativa;
 - důležitost svátosti;
 - víra jako zrození-nový život (se svými osvobozujícími rysy a rysy společenství);
 - důstojnost dítěte;

- úloha rodičů;
- mise církve.

Praxe udělovat křest dětem je nová nebo starobylá?

- V církvi je praxe křtu jak dospělých, tak dětí starobylá.
- Křest, darovaný dětem, je praxí od nepaměti, jak na Východě, tak na Západě:
- Origenes, a později svatý Augustin, tuto praxi měli za „tradici přijatou od apoštolů“.
- Nejstarobylejší známý rituál, který je z počátku 2. století, popisuje apoštolskou tradici, a potvrzuje: „Křtíte na prvním místě děti: všichni ti, kteří mohou sami mluvit, ať mluví za ty, kteří nemohou sami mluvit, ať mluví rodiče nebo někdo z jejich rodiny“.
- Taková praxe byla zdůrazněna, podpořena, ospravedlněna vícekrát římskými veleknězi, synodami. Pavel VI. se odvolával velmi vhodně na staleté učení v tomto bodě a potvrzoval, že „křest musí být vysluhován také dětem, které ještě nemohou mít vinu nějakého osobního hříchu, aby děti, které se rodí zbaveny nadpřirozené milosti, se zrodily z vody a Ducha Svatého k Božímu životu v Ježíši Kristu“.

Jaké rysy má Boží působení při křtu dětí?

Boží působení ve svátosti křtu udělené dětem hned po narození je zdarma dané, předcházející a nepředpokládá lidské zásluhy.

- Bůh uděluje velmi zvláštní dar dítěti, aniž by si ho mohlo zasloužit anebo dříve, než by si ho mohlo zasloužit nějakým způsobem. Čisté zdarma dání Božího

daru se projevuje zvláštním způsobem ve křtu dětí.

- Tento zdarma daný Boží dar je velmi bohatou skutečností, která obsahuje:
 - odpuštění prvotního hříchu a všech osobních hříchů;
 - posvěcující milost, která uschopňuje pokřtěného věřit v Boha a žít pod vlivem Ducha Svatého;
 - zrození k novému životu, jehož prostřednictvím se člověk stává adoptivním synem Otce, údem Kristovým a chrámem Ducha Svatého;
 - účast na Kristově kněžství, díky které pokřtěný nabízí vlastní život jako duchovní oběť „Bohu příjemnou“ (1 Pt 2, 5);
 - začlenění do církve, Kristova těla, a účast na jeho poslání hlásat, slavit a dosvědčovat Krista Pána;
 - dar božských ctností (víry, naděje, lásky) a darů Ducha Svatého;
 - udělení nezrušitelného znamení na duši, charakteru, který zasvěcuje pokřtěného kultu křesťanského náboženství. Kvůli charakteru, který vtiskuje, nemůže být křest opakován.
- „Ježíš odpověděl: „Amen, amen, pravím tobě, nenarodí-li se kdo z vody a z Ducha, nemůže vejít do království Božího“ (Jn 3,5). Tato evangelní slova ukazují předcházející lásku Boha-Otce, který zve své děti, aby se účastnily jeho života: sebedarování Boha skrze Krista v Duchu Svatém.
- Křestní život se tak stává „doxologií“, chválou a slávou Nejsvětější Trojice pro spásu světa.
- Pokřtěné děti nám připomínají, že misijní plodnost církve má svůj oživující kořen

ne v lidských prostředcích, ale v absolutně zdarma daném Božím daru.

- Samotné znamení kříže, které završuje obřad přijetí svátosti křtu, poukazuje mimo jiné na to, že ze strany Boha-Trojice, dochází k předcházejícímu a zdarma danému přivlastnění osoby, která je zasvěcena Kristu.

Jak křest dětí ozřejmuje důležitost svátosti?

- Svatost je základním a neoddělitelným prvkem nového křestního života, a proto ustavujícím prvkem důstojnosti osoby.
- Pokřtěné dítě svědčí o svém již svatém bytí jako Boží dítě (skrže zdarma daný dar Boží) a zároveň svědčí o své situaci, kdy ještě není plně svaté (tento aspekt vyžaduje obrácení, pokání, každodenní cestu osoby).
- Tímto způsobem děti, které se staly svatými skrže křest, se stávají schopnými zvláštního apoštolského působení v církvi; stávají se aktivními subjekty, svědky a autentickými spolupracovníky ve společenství svatých, růstu církve ve svatosti.
- Ostatně, dětem daruje Pán Ježíš svou něžnou a štědrú lásku, jim vyhrazuje své požehnání a zajišťuje jim nebeské království (viz *Mt* 19, 13-15; *Mk* 10, 14), poukazuje na ně jako na vzor („Ježíš zavolal dítě, postavil je doprostřed a řekl: „Amen, pravím vám, jestliže se neobráíte a nebudete jako děti, nevejdete do království nebeského. Kdo se pokoří a bude jako toto dítě, ten je největší v království nebeském. A kdo přijme jedině takové dítě ve jménu mém, přijímá mne“ *Mt* 18, 2-5).
- Tímto způsobem se uznává, že také ve věku dětství a chlapectví jsou otevřené

vzácné možnosti k činnosti, jak pro budování církve, tak i pro zlidštvování společnosti.

- V takovém kontextu se jeví velká důležitost tvrzení, jako nikdy tak pravdivého a aktuálního, které činí II. Vatikánský koncil v *Gaudium et Spes*: „Děti, jako živé údy církve, také přispívají svým způsobem k posvěcování rodičů“. Vskutku, jestliže je pravdivé to, že děti jsou takové, jak je vychovávají rodiče (a kteří jsou takoví, aby podle nich bylo dítě!), tak je stejně pravdivé, že rodiče během celého svého výchovného působení ve vztahu k dětem, jsou měněni, jsou formováni, jsou modelováni lidsky a nadpřirozeně díky výchovnému působení samotných dětí.
- Vyzývání svatých v křestním obřadu, mezitím co naléhavě prosí o ochranu těch, kteří už šťastně završili svou křestní cestu, zároveň vyjadřuje důvěrné společenství, které mezi sebou spojuje pokřtěné, kteří v každém věku činí ze svatosti svůj program a vzor života.

Jakým způsobem vyjadřuje křest dětí víru jako zrození-nový život?

- Takto vyjadřuje tuto zkušenost svatý Řehoř Naziánský: „Nové potomstvo je počato skrže víru, je dáno na světlo skrže znovuzrození křtem, má za matku církev, saje mléko její nauky a jejich institucí“. Sv. AUGUSTIN, ze své strany snažně žádá těmito slovy pokřtěné: „Radujme se a jásejme... stali jsme se nejen křesťany, ale Kristem... Žasněte a radujte se: Kristem jsme se stali“.
- Křest je počátkem tohoto zrození – nového života, duchovního, nadpřirozeného, věřícího v Krista; biřmování je jeho posílením a eucharistie je jeho pokrmem.

- „Protože se děti rodí s padlou lidskou přirozeností, poskvrněnou prvotním hříchem, potřebují, aby se znovu narodily křtem, aby byly osvobozeny od moci temnot a přeneseny do království svobody Božích dětí, ke které jsou povolání všichni lidé“ (KKC, 1250).
- Nesmí se rovněž podceňovat antropologický fakt, který je, dá se říci, přítomen ve všech náboženstvích, že se nějakým způsobem slaví významné a symbolické chvíle existence - narození, přechod do dospělého věku, manželství, smrt. Kulturně a společensky určené obřady odpovídají buď vztahu více či méně definovanému okruhu „posvátná“, nebo nějaké naléhavosti společenského začlenění.
- Voda sama, materie svátosti křtu, se v biblických textech objevuje:
 - jako první látka, prvotní a základní prvek zrození života světa, začátek stvoření, a proto znak nového stvoření vykonaného Bohem skrze Krista;
 - znamení zrodu nových mesiánských časů, uskutečněných Kristem;
 - pramen života a plodnosti;
 - symbol smrti. Právě skrze tento symbolismus znamená křest spojení se smrtí Krista; s Ním je pokřtěný pohřben a s Ním je vzkříšen: „Nevíte snad, že všichni, kteří jsme pokřtěni v Krista Ježíše, byli jsme pokřtěni v jeho smrt? Byli jsme tedy křtem spolu s Ním pohřbeni ve smrt, abychom - jako Kristus byl vzkříšen z mrtvých slavnou mocí svého Otce- i my vstoupili na cestu nového života“ (Řím 6, 3-4).

Jaký typ života se stává zjevným ve křtu dětí?

- Život zplozený: vskutku je evidentní při křtu dětí vztah mezi lidským plozením a plozením ve víře. Církev jako matka plodí k víře a ve víře. Sv. AUGUSTIN psal v tomto ohledu: „Děti jsou představeny, aby dostaly duchovní milost, ne tolik od těch, kteří je nesou na ramenou (ačkoliv také od nich, jestliže jsou dobří věřící), jako spíše od universálního společenství svatých a věřících... Je to celá matka církev svatých, která jedná, protože ona celá úplná plodí všechny a každého“.
- Život v růstu:
 - Právě skutečnost, že křest je svátostí křesťanské iniciace, první, ale ne jedinou, která společně s biřmováním a s eucharistií přispívá k utváření křesťana, ukazuje dynamický charakter křesťanského života, života v ustavičném růstu směrem k plnosti, dospělosti v Kristu. Ty tři svátosti křesťanské iniciace jsou mezi sebou intimně spojeny, že vedou věřící k oné křesťanské dospělosti, skrze kterou by mohli naplnit v církvi a ve světě poslání, které je vlastní Božímu lidu.
 - Křest je zároveň dynamickým bodem. Když jsme jednou pokřtěni, tak je zde stálý závazek poznat a stále lépe uskutečňovat vlastní křestní důstojnost. Přijměme napomenutí sv. Lva Velikého: „Poznej, ó křesťane, svou důstojnost“, jako také pozvání Sv. Maxima, biskupa z Turína, který se takto obrací k těm, kteří dostali křestní pomazání: „Uvažte poctu, která je vám učiněna v tomto tajemství“.
 - Ve znovuobjevení daru křestní skutečnosti postupně zraje onen základní postoj uřednictví a svědectví, které

„ponořuje“ stále více do Krista zemřelého a vzkříšeného, a které se vyjadřuje v úplném vyznání víry ve svátostné bratrství církve tak, jak Kristus chtěl, aby to bylo.

- „Aby se křestní milost mohla rozvíjet, je důležitá pomoc rodičů. To je také role kmotra nebo kmotry, kteří musí být solidními věřícími, schopnými a připravenými podporovat nově pokřtěného na cestě křesťanského života, ať je dítětem nebo dospělým. Jejich úkol je opravdovou církevní službou (*officium*). Celé církevní společenství má částečnou odpovědnost za rozvoj a uchování milosti, obdržené při křtu“ (KKC, 1255).

Které rozměry víry se objevují ve křtu dětí?

Při křtu dětí se ozřejmují osvobozující rozměry a rozměry společenství víry.

• Osvobozující rozměr víry:

- Prostřednictvím křtu se nabízí osobě možnost, aby byla osvobozena už od prvních dnů svého života od prvotního hříchu, aby se účastnila na adoptivním Božím synovství svatým a neposkvrněným způsobem.
- Darování křtu dětem proto potvrzuje víru církve ve skutečnost prvotního hříchu, který napadá osobu už od jejího narození. Koncil z Kartága z roku 418 odsuzuje „ty, kteří popírají, že by se měly křtít děti, sotva vyjdou z mateřského lůna“ a podtrhuje, že „i ti nejmenší, kteří ještě nemohli osobně spáchat nějaký hřích, jsou opravdu křtěni pro odpuštění hříchů, aby skrze znovuzrození bylo v nich očištěno to, co obdrželi od narození“.

➤ „Voda je to, do čeho je ponořeno tělo, aby byl obmytý každý jeho hřích. V ní je pohřbena každá hanba“ (sv. Ambrož).

➤ Proto už od narození začíná onen „boj proti zlu, ono umírání hříchu“, které odlišuje život křesťana a povede ho ke spolusdílení vzkříšení Krista.

• Rozměr společenství víry:

➤ „Neboť my všichni, ať Židé či Řekové, ať otroci či svobodní, byli jsme jedním Duchem pokřtěni v jedno tělo a všichni jsme byli napojeni týmž Duchem“ (1 Kor 12, 13); „Jedno tělo a jeden Duch, k jedné naději jste byli povoláni, jeden je Pán, jedna víra, jeden křest, jeden Bůh a Otec všech, který je nade všemi, skrze všechny působí a je ve všech“ (Ef 4, 4-6).

➤ Je to ve víře celé církve, která je zpřítomněna v liturgickém shromáždění, kde jsou děti křtěny. „Děti, jak čteme v *Praenotandu* k obřadu křtu dětí, jsou křtěny ve víře církve, vyznanou rodiči, kmotry a dalšími účastníky křtu: tito představují jak místní církve, tak i universální společenství svatých a věřících, církve matku“ (2).

➤ Odtud vyplývá doporučení *Praenotanda*, aby křest, „brána a základ společenství v církvi“, byl stanoven normálně ve farním kostele při výběru nedělního dne a nevhodnější hodiny, aby tam byla komunita, tak ... aby bylo jasně zřejmé, že křest je svátostí víry církve a začlenění do Božího lidu“ (10).

➤ A proto pokřtěné dítě má být vychovááno ve víře a k víře církve, a to proto, aby se plně uskutečnila realita svátosti.

Jaká důstojnost dítěte je ukázána při křtu dítěte?

Křest udělený dětem ukazuje důstojnost dítěte a jeho úlohu.

- Současná společnost soustřeďuje vlastní pozornost nejvíce na konání, na činnost, na role, na účinnost. Odtud vyplývá ne vzdálené, ani ne ohraničené riziko, že nebude dostatečně oceněno dítě ve své osobní hodnotě. Taková důstojnost opravdu vyžaduje, aby se na osobu nepohlíželo ve světle toho, co dělá, ale především a zvláště kvůli tomu, čím je. Když bude mírou konání, riskuje se, že dítě bude považováno za neužitečné bytí, neschopné jen v poměru vůči ostatním (dospělým, rodičům), nebo nanejvýš je oceňováno kvůli potencialitě, kterou obsahuje a která přinese ovoce v budoucnosti.
- Křest, daný osobám, kterou jsou takové „mnohem dříve než budou schopny projevit to skrze úkony svědomí a svobody“, ukazuje před utilitaristickou (prospěchářskou) a výkonnostní společností, jaká je důležitost a důstojnost osoby člověka, že dítě je osobou.
- „Lidská bytost musí být respektována a musí s ní být zacházeno jako s osobou už od jejího početí, a proto od téhož okamžiku jí musí být přiznána práva osoby, mezi kterými je zvláště neporušitelné právo na život každé lidské, nevinné bytosti“ (KONGREGACE PRO NAUKU VÍRY, *Instrukce o úctě k rodícímu se lidskému životu a o důstojnosti plození*, LEV, 1987, p. 13). Text zde mluví o lidském životě, jistě; ale proč se nemůže takové právo vztahovat také na božský život, který se nezmenšuje, ani nic neubírá lidskému životu, ba uskutečňuje ho v plnosti a povyšuje ho nadpřirozeným, adoptivním synovstvím?
- Když jsme si vědomi toho, že opravdová služba Bohu spočívá v tom, že nabídneme sami sebe, vlastní život „jako živou, svatou a Bohu milou obět“ (viz. *Řím 12, 1-2*), tak chápeme, jak samotný život dítěte by opravdu mohl vytvořit takovou službu Bohu.
- Určení jména na začátku obřadu svátosti křtu je výrazem, znamením takové původní a neopakovatelné důstojnosti každého dítěte, jejíž příčinou je:
 - skutečnost, že Bůh poznává a miluje každého individuálně;
 - jedinečné a nenahraditelné místo, které každý křesťan má od Boha ve spásném plánu církve a dějin lidstva;
 - pozvání k odpovědi se stejnou připraveností na dar vnitřního synovského spojení s Bohem, který poznává a miluje individuálně.
- Odtud také vyplývá důležitost, aby jméno dané dítěti bylo jméno nějakého světce, který bude moci být jeho vzorem po celý život pokřtěného a také být jeho přímluvcem a ochráncem.
- Samotné předání bílého šatu při křestním obřadu je znamením nové důstojnosti získané pokřtěným, který se jako nová osoba oblékl v Krista a jistým způsobem se již od nynějška účastní na jeho slávě, která je anticipovaná v Proměnění („... jeho šat byl oslnivě bílý.“) a je uskutečněna ve vzkříšení a získává právo účastnit se v požadovaném svatebním rouchu na hostině nebeského Ženicha (viz *Mt 17, 1-13*).

Jaká je role rodičů při křtu dítěte?

Obřadem křtu dětí je základním způsobem zhodnocena úloha rodičů, a více všeobecně úloha rodiny (ale i příbuzenstva skrze kmotry). Opravdu:

- Rodiče jsou zapojeni už v období před křtem: oni o něho svobodně žádají, připravují se na slavení... Je také živě doporučována jejich přítomnost a aktivní účast ve chvíli slavení. Proto se zve ke slavení křtu hned, jak se maminka dítěte, které má být pokřtěno, může účastnit obřadu.
- Zároveň když církev nepřipouští ke křtu děti bez souhlasu rodičů a bez jejich závazku, že zajistí pokřtěnému dítěti vážnou křesťanskou výchovu, ukazuje, že uznává a respektuje, jak přirozená práva rodičů, tak i požadavky růstu ve víře u dítěte.
- Stejně musí být uznáváno a prolašováno právo-povinnost rodičů, aby darovali vlastním dětem všechno to, co považují pro ně za dobré; je to také jejich právo-povinnost, aby vychovávali své děti, jak to považují za nejlepší. Je proto nezadatelným požadavkem křesťanských rodičů, aby sdíleli se svými dětmi hned po narození to, co je původní a jedinečné, co oni přijali od Boha, to znamená víru a křest.
- Toto právo – povinnost, upřesněné II. vatikánským koncilem v Deklaraci *Dignitatis humanae*, bylo potvrzeno na mezinárodním poli Všeobecnou deklarací lidských práv (čl. 26, 3). Co je pro křesťanské rodiče, kteří se za takové považují, většího a vznešenějšího než účast na božském životě, než předat tento nejcennější dar svým dětem?
- I když by děti později bohužel opustily křesťanskou víru, i přesto se nejeví

křesťanské výchovné dílo zbytečným: pokud došlo k poznání víry (doufejme v původním a autentickém obsahu), byť i málo, tak nakonec ono odmítnutí bylo učiněno vědomě a odpovědně.

Jak se vyjadřuje poslání církve při křtu dětí?

Při křtu dětí se vyjadřuje různými způsoby poslání církve.

- Víra jednotlivce potřebuje společenství věřících. Jen ve víře církve může věřit každý věřící.
- Kristus dal své církvi, kterou On sám chtěl a založil, příkaz: „Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky, křtíte je ve jméno Otce i Syna i Ducha Svatého“ (Mt 28, 19). Tudíž i děti, které byly objektem přednostní lásky ze strany samotného Krista („Nechte děti přicházet ke mně, nebraňte jim, neboť takovým patří království Boží...“ Mk 10, 14 ; „Amen, pravím vám, jestliže se neobrátíte e nebudete jako děti, nevejdete do království nebeského...“ Mt 18, 3), jsou adresáty poslání církve.
- Skrze svou nauku a praxi ukázala církev, že nezná jiný prostředek, mimo křest, aby zajistila dětem přístup k věčné blaženosti.

Kdo může udělit křest?

- Řádnými udělovateli křtu jsou biskup a kněz a v latinské církvi i jáhen. V případě nutnosti může křtít kdokoliv za podmínky, že má úmysl konat to, co koná církev a vylévá vodu na hlavu kandidáta a pronáší trinitární křestní formulí: „Já tě křtím ve jméno Otce i Syna i Ducha Svatého“ (KKKC, 260). Křest je nutný ke spáse pro ty, jimž bylo hlásáno evangelium a kteří mají možnost žádat o tuto svátost. V případě nebezpečí

smrti pro toho, kdo má být pokřtěn, ať je křest udělen co nejdříve: „je to dovolené, i kdyby rodiče byli proti, i kdyby se jednalo o dítě nekatolických rodičů“ (Obřad křtu, *Praenotanda*, 8, & 1).

- Důležitý je také takzvaný křest touhy: je to křest, který si přeje např. křesťanská matka pro své dítě, které nosí v lůně, jakmile si uvědomí, že je těhotná. Takový křest přináší ovoce křtu před slavením vlastní svátosti, zvláště pokud dítě zemře.

A co děti zemřelé bez křtu?

- Pokud jde o děti zemřelé bez křtu, liturgie církve nás zve, abychom je svěřili Božímu milosrdenství.

- Církev zároveň potvrzuje naději na spásu pro děti, zemřelé bez přijetí křtu. Takovou naději zakládá na:
 - všeobecné spásné Boží vůli
 - všeobecnosti jediného prostřednictvím Krista
 - něžnosti Ježíše vůči dětem, což způsobilo, že řekl: „Nechte děti přicházet ke mně, nebraňte jim...“ (*Mk 10, 14*)
 - primátu Boží milosti
 - svátostnosti církve.
- Církev nabízí pomoc a útěchu těm, kdo trpí kvůli smrti nepokřtěného dítěte.



NB: Pro prohloubení tématu čtěte následující dokumenty:

- KATECHISMUS KATOLICKÉ CÍRKVE (KKC), č. 1213 - 1284; KOMPENDIUM KATECHISMU KATOLICKÉ CÍRKVE, č. 252-264;
- KONGREGACE PRO NAUKU VÍRY, *Instrukce o křtu dětí*, 1980;
- MEZINÁRODNÍ TEOLOGICKÁ KOMISE, *Naděje na spásu pro děti, které umírají bez křtu*, 2007.

Poznámka – Citace z Katechismu katolické církve nebo Kompendia odpovídají v některých případech italskému vydání. Katecheze je zpracována podle předlohy vypracované Mons. Raffaello Martinelli:

(http://www.sancarlo.pcn.net/argomenti_nuovo/pagina0.html). Katecheze naleznete: <http://spolotcepia.signalv.cz/>.